

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Esitykset tilauskoulutusta koskevista muutoksista ovat kannatettavia. Tilaajan roolin ja vastuiden selkiyttämisen lainsäädännössä voidaan katsoa parantavan opiskelijoiden oikeusturvaa ja vähentävän riskiä altistua hyväksikäytölle.

STTK ei kannata lukuvuosimaksujen käyttöönottoa toisen asteen koulutuksessa. Lukuvuosimaksujen periminen lisäisi koulutuksen järjestäjien työtä ja sitoisi resursseja. Lukuvuosimaksujen kielteisten vaikutusten vähentäminen edellyttäisi toimivia stipendijärjestelyitä.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Tilaukoulutusta koskevat muutokset ovat kannatettavia. Tilaajan roolin ja vastuiden selkiyttäminen lainsäädännössä voidaan katsoa parantavan opiskelijoiden oikeusturvaa ja vähentävän riskiä altistua hyväksikäytölle. On kannatettavaa, että tilauskoulutuksessa maksajana on tilaaja.

Esitys tilauskoulutuksen laajentamisesta koskemaan myös Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisia on kannatettava. Muutos luo työnantajille lisää mahdollisuuksia henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja uudistamiseen esimerkiksi muutostilanteissa. Tällä hetkellä erityisesti tekoälyn ja muun teknologian kehitys sekä vihreä siirtymä synnyttävät tarpeita kouluttaa henkilöstöä muuttuviin ja uusiin tehtäviin. Samalla on tärkeä huolehtia siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa myös jatkossa erilaisia ja aidosti yhdenvertaisia polkuja osaamisen hankkimiseen.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Esitetyt muutokset ovat kannatettavia.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Lukuvuosimaksujen käyttöönottoa perustellaan esityksessä tarpeella hillitä ulkomaisten opiskelijoiden määrän kasvua ja siitä aiheutuvaa tarvetta lisätä valtionosuusrahoitusta. Ulkomaisten opiskelijoiden määrän ennakoitaan kasvavan toisen asteen koulutuksessa, kun korkeakoulujen lukuvuosimaksut muuttuvat täyskatteellisiksi. STTK ei kannata lukuvuosimaksujen käyttöönottoa toisen asteen koulutuksessa. Lukuvuosimaksujen periminen lisäisi koulutuksen järjestäjien työtä ja sitoisi resursseja.

Korkea-asteella lukuvuosimaksujen täyskatteellistamista koskevassa hallituksen esityksessä arvioitiin, että muutos lyhyellä aikavälillä vähentäisi merkittävästi ulkomaisten opiskelijoiden hakeutumista Suomeen. Ammatillisessa koulutuksessa vaikutusten voi arvioida olevan samansuuntaisia. Kansainvälisten opiskelijoiden hakeutumisinnokkuuden laskiessa myös työpaikkojen mahdollisuudet palkata ammattikoulutettua henkilöstöä heikkenevät. Pidemmän aikavälillä lukuvuosimaksujen käyttöönoton vaikutuksia on vaikea arvioida. Lukuvuosimaksujen kielteisten vaikutusten vähentäminen edellyttäisi toimivia stipendijärjestelyitä. Positiivista esityksessä on, että työperäisellä oleskeluluvalla oppisopimuskoulutukseen tulevat eivät olisi lukuvuosimaksuvelvollisia.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

STTK ei kannata lukuvuosimaksujen käyttöönottoa toisen asteen koulutuksessa. Lukuvuosimaksujen periminen lisäisi koulutuksen järjestäjien työtä ja sitoisi resursseja. Lukuvuosimaksujen kielteisten vaikutusten vähentäminen edellyttäisi toimivia stipendijärjestelyitä.

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

-

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

-

Nousiainen Riina
STTK ry.